

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Історичний факультет
Кафедра політології та філософії

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри політології та
філософії

 Ольга ВІННИЧУК
28 серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

підготовки фахівців **бакалаврського рівня вищої освіти**
за освітньо-професійною програмою/програмами Політологія
спеціальності 052 Політологія
галузі знань **05 Соціальні та поведінкові науки**
мова навчання українська

2023-2024 н. р.

Розробники програми:

Ольга Василівна Віннічук, кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політології та філософії;

Олег Петрович Панчук Олег Петрович, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри фізики.

Ухвалено на засіданні кафедри політології та філософії

Протокол № 9 від 28 серпня 2023 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми

Ольга ВІННІЧУК

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. Метою навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» є сформувати у студентів професійні знання про політику, уявлення про політичну науку та політичну практику, виховувати інтерес до політичної науки.

Завдання ОК полягає в сприянні адаптації здобувачів до освітнього процесу за спеціальністю 052 Політологія, формуванні уявлень про світ політичного, стимулювання до формування у студентів самостійного мислення і дослідницьких навичок.

Мета Змістовного модулю 2 «Безпека життєдіяльності»: полягає у набутті студентом компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку.

Завдання: вивчення дисципліни передбачає опанування знаннями, вміннями та навичками вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням галузевих вимог щодо забезпечення безпеки персоналу та захисту населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях і формування мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпечення гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі, матеріальних та культурних цінностей в межах науково-обґрунтованих критеріїв прийняттого ризику.

2. Обсяг дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Рік навчання	1	1
Семестр вивчення	1	1
Кількість кредитів ЄКТС	4	4
Загальний обсяг годин	120	120
Кількість годин навчальних занять	48	16
Лекційні заняття	24	10
Практичні заняття	8	2
Семінарські заняття	16	4
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	72	104
Форма підсумкового контролю	екзамен	екзамен

3. Навчальна дисципліна належить до обов'язкових освітніх компонентів професійної підготовки.

4. Передумови для вивчення дисципліни:

ООК «Вступ до спеціальності» відноситься до циклу дисциплін професійної підготовки, вивчається на 1 курсі в 1 семестрі.

5. Програмні компетентності навчання

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки.

ЗК 01. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 04. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності)

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК01 Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

СК02 Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.

За змістовим модулем 2: «Безпека життєдіяльності».

Засвоївши змістовий модуль майбутні бакалаври повинні володіти сукупністю загальнокультурних та професійних компетенцій з питань безпеки життєдіяльності та охорони праці у відповідних напрямках підготовки для вирішення професійних завдань, пов'язаних із гарантуванням збереження життя та здоров'я персоналу, населення та охорони довкілля.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**:

- основи організації життя та діяльності людини, її взаємозв'язку та взаємозалежності від середовища існування, принципи та проблеми життєдіяльності;
- можливу сферу небезпек як в повсякденних умовах, так і в умовах надзвичайних ситуацій.

В результаті вивчення дисципліни «Безпека життєдіяльності та охорона праці» бакалаври у відповідних напрямках підготовки повинні мати головні загальнокультурні та професійні компетенції та **вміти**:

- за різними ознаками (фізичними, хімічними, зовнішніми та ін.) розпізнавати явну та потенційну небезпеку та по можливості попереджувати вплив негативних наслідків різного характеру на свою життєдіяльність та навколишніх людей;
- застосовувати різні способи ідентифікації для своєчасного розпізнавання потенційних небезпек;
- враховувати різні за походженням джерела небезпек при забезпеченні безпеки життєдіяльності;
- прогнозувати вплив можливих негативних наслідків на здоров'я та життя людини, на навколишнє середовище та на систему "середовище-людина-діяльність";
- правильно оцінювати обстановку в умовах надзвичайних ситуацій;
- використовувати нормативно-правову базу захисту особистості людини, її прав та свобод, навколишнього середовища, життєдіяльності людини в умовах повсякденної діяльності та надзвичайних ситуацій;
- забезпечувати свою соціальну безпеку та надавати першу долікарняну допомогу потерпілим;

- грамотно опиратися на державні та міжнародні структури для забезпечення безпеки особистості та суспільства.

6.Очікувані результати навчання з дисципліни.

ПРН01 Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.

ПРН 03 Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності.

ПРН 08 Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

7. Методи навчання.

Для активізації процесу навчання при викладенні змісту дисципліни використовуються такі методи:

1) За джерелом інформації:

- словесні: лекція (проблемно-орієнтовані, інформаційні, вступні, оглядові, заключні, з використанням опорного конспекту, презентації тощо), пояснення, дискусія, бесіда;

- наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні (аналіз першоджерел), синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі (мозковий штурм, формування аналітичного документу, таблиці, підготовка до ділової гри).

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення проблемних ситуацій.

8. **Засобами діагностики** результатів навчання є опитування, виконання семінарських, тести, самостійна робота, модульна контрольна робота, екзамен, зокрема із використанням модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища Moodle та ін.

9. Програма навчальної дисципліни

Денна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Разом	У тому числі			
		Лекційні заняття	Практичні заняття	Семінарські заняття	Самостійна робота
Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні засади вивчення політики як соціального явища					
Тема1 Політика як соціальна реальність		2		2	4
Тема 2. Методологія політичного знання		2			4
Тема 3. Політика і суспільство		4		2	4
Тема 4. Особистість і політика		2		2	6
Тема 5. Політична		2		2	6

культура в суспільстві.					
Тема 6. Громадська думка і політика		2		2	6
Тема 7. Влада в політичному житті суспільства		2			6
Тема 8. Еліта в сучасному суспільстві		2		2	4
Тема 9. Види професійної діяльності.		4		4	6
За змістовий модуль 1		22		16	46
Змістовний модуль 2 Безпека життєдіяльності					
Тема 1. Категорійно-понятійний апарат безпеки життєдіяльності. Ризик як кількісна оцінка небезпек.		2			6
Тема 2. Надзвичайні ситуації різних видів, класифікація НС. Природні загрози: вражаючі фактори, характер проявів та особливості захисту населення.			2		4
Тема 3. Небезпеки життєдіяльності у виробничій сфері та побуті.			2		4
Тема 4. Радіаційна та пожежна безпека населення.			2		6
Тема 5. Соціально-політичні небезпеки. Психофізіологічні фактори та їх вплив на безпеку життєдіяльності людини.			2		6
Разом за змістовим модулем 2		2	8		26
Разом годин		24	8	16	72

Заочна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин	
	Разом	У тому числі

		Лекційні заняття	Практичні і заняття	Семінари і заняття	Сам остійна робота
Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні засади вивчення політики як соціального явища					
Тема 1 Політика як соціальна реальність		2			8
Тема 2. Методологія політичного знання					8
Тема 3. Політика і суспільство		2			8
Тема 4. Особистість і політика				2	8
Тема 5. Політична культура в суспільстві.					8
Тема 6. Громадська думка і політика					8
Тема 7 . Влада в політичному житті суспільства		2			10
Тема 8. Еліта в сучасному суспільстві					10
Тема 9. Види професійної діяльності.		2		2	10
За змістовий модуль 1		8		4	78
Змістовний модуль 2 Безпека життєдіяльності					
Тема 1. Категорійно- понятійний апарат безпеки життєдіяльності. Ризик як кількісна оцінка небезпек.		2			6
Тема 2. Надзвичайні ситуації різних видів, класифікація НС. Природні загрози: вражаючі фактори, характер проявів та особливості захисту населення.			2		4
Тема 3. Небезпеки життєдіяльності у виробничій сфері та побуті.					4
Тема 4. Радіаційна та пожежна безпека населення.					6
Тема 5. Соціально-політичні небезпеки. Психофізіологічні фактори					6

та їх вплив на безпеку життєдіяльності людини.					
Разом за змістовим модулем 2		2	2		26
Разом годин	120	10	2	4	104

10. Форми поточного та підсумкового контролю.

Види контролю:

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних та семінарських занять, метою якого є перевірка знань студента, підготовки до заняття.

Формами проведення поточного контролю з дисципліни є:

- 1) опитування на семінарських заняттях;
- 2) письмові роботи та тестові завдання;
- 3) оцінювання самостійної роботи.

Модульний контроль є результатом освоєння змістового модуля та виконання модульної контрольної роботи.

Підсумковий контроль знань передбачений у формі іспиту. Проводиться з метою оцінювання результатів навчання після завершення дисципліни. Проводиться з метою оцінювання результатів навчання після завершення дисципліни.

Форма підсумкового контролю: екзамен

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання семінарського заняття.

Поточний контроль проводиться з метою перевірки рівня підготовки здобувачів вищої освіти за визначеною темою; забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та здобувачами вищої освіти, управління навчальною мотивацією здобувачів.

Оцінювання на семінарських заняттях відбувається за 12 бальною системою відповідно до критеріїв визначених «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка». Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях рівний 12.

Відповіді студентів на практичних заняттях оцінюються за 12-бальною системою за наступними критеріями:

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	2	Здобувач вищої освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.

	3	Здобувач вищої освіти намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
Середній (репродуктивний)	4	Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями, знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його, провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
	5	Здобувач вищої освіти знає більше половини навчального матеріалу, розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацювати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
	6	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	8	Знання здобувачем вищої освіти досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	9	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може

		самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Високий (творчо-професійний)	10	Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	11	Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	12	Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

Відвідування занять. Очікується, що всі студенти відвідають лекційні та семінарські заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

«Положення про організацію освітнього процесу в КПНУ імені Івана Огієнка»

URL: <https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view>

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Після вивчення освітнього компоненту здобувачі пишуть модульну контрольну роботу.

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються усі студенти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати.

Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання модульних контрольних робіт отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для виконання або не виконали завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Модульна контрольна робота проводиться у формі тестування. Максимальна кількість балів за МКР – 15 балів. Для зарахування модульної контрольної роботи мінімальна кількість набраних балів повинна становити не менше 8, у іншому випадку МКР потрібно виконати повторно.

Поточний і модульний контроль (60 балів)						Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1 (40 балів)			Змістовий модуль 2 (20 балів)				
Поточний контроль	Самостійна робота	МКР	Поточний контроль	Самостійна робота	МКР	40	100
20 балів	5 балів	15 балів	10 балів	5 балів	5 балів		

Критерії оцінювання самостійної роботи

Робота оцінюється в 5 балів, якщо: автором чітко поставлена проблема і представлена власна точка зору стосовно її вирішення; проблема розкрита на високому теоретичному рівні, простежені системні зв'язки предмету дослідження, подані обґрунтування заявлених характеристик з коректним використанням фахових термінів, що мають відношення до завдання; надана аргументація власної думки з опорою на соціально-політичний аспект в контексті проблематики; робота розгорнуто розкриває заявлену тему.

Робота оцінюється в 4 балів, якщо: представлена власна точка зору(позиція, ставлення) стосовно вирішення проблеми; тема розкрита з конкретним використанням спеціальних понять у контексті відповіді (теоретичні зв'язки та обґрунтування явно не простежуються); надана аргументація власної думки з опорою на факти розвитку соціально-політичних уявлень з проблематики; заявлена тема розкрита не в повній мірі, зокрема не проаналізовані деякі суттєві характеристики предмету аналізу.

Робота оцінюється в 3 балів, якщо: представлена власна точка зору(позиція, ставлення) при розкритті проблеми; проблема розкрита при формальному використанні фахових термінів; дана аргументація своєї думки з опорою на факти розвитку соціально-політичних уявлень з проблематики без теоретичного обґрунтування; заявлена тема розкрита не до кінця, а саме: розкриті лише деякі суттєві характеристики предмету дослідження.

Робота оцінюється в 1-2 бали, якщо: представлена власна точка зору(позиція, ставлення) при розкритті проблеми; проблема розкрита на буденному(а не теоретичному) рівні; аргументація власної думки слабо пов'язана з розкриттям проблеми; опущений аналіз суттєвих характеристик явища, тобто розкриті лише несуттєві характеристики предмету дослідження.

Робота оцінюється в 0 балів, якщо: робота є плагіатом, тобто коли автор скористається нечесним шляхом представлення чужих думок власними.

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

URL: <https://integrity.kpnu.edu.ua/>

Неформальна освіта. Визнання КПНУ ім. І. Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти регламентовано «Порядок визнання в

Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)».

URL: <https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view>

У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно Порядку визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної/інформальної освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю).

В неформальній освіті:

- закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю);

- підготовка конкурсної наукової роботи;

- призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт;

- призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді;

В інформальній освіті:

- наявність наукової публікації;

- волонтерська діяльність.

Екзамен (40 балів)

Якщо здобувач вищої освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях; не виконав або виконав МКР, завдання самостійної та індивідуальної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Здобувачі вищої освіти, які не мають академічної заборгованості за результатами поточного контролю допускаються до екзамену.

Здобувачі вищої освіти, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, зобов'язані ліквідувати її в терміни, визначені графіком навчального процесу.

Здобувачі вищої освіти, які мають академічну заборгованість за результатами підсумкового контролю у формі екзамену, зобов'язані ліквідувати її в терміни, визначені графіком ліквідації академічної заборгованості.

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)» (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgnAiL_zz/view).

Екзамен проводиться у формі письмового опитування за питаннями екзаменаційного білета. Білет іспиту складається з трьох питань.

Питання екзаменаційного білета оцінюються відповідно до таких критеріїв:

високий рівень 40-36 б.	Здобувач виявляє глибокі фундаментальні знання теорії, повно викладає вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, формулює своє бачення проблеми, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
достатній рівень 35-30 б.	Якщо відповідь здобувача відповідає тим самим вимогам, що і для високого рівня, але він допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу. Здобувач уміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
середній рівень 29-24 б.	Якщо здобувач виявляє знання і розуміння основних положень дисципліни, але викладає матеріал неповно і допускає неточності у визначенні понять; не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; викладає матеріал непослідовно

	Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
початковий рівень менше як 23 б.	Якщо здобувач виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє методичним апаратом, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал. Здобувач неспроможний виконати стандартні завдання навіть після спрямувальних питань викладача. Під час підготовки до відповіді (або в процесі відповіді) наявні ознаки академічної недоброчесності.

Рейтингова оцінка з кредитного модуля

Рейтингова оцінка з кредитного модуля – сумарна підсумкова оцінка за багатобальною шкалою рівня засвоєння здобувачем вищої освіти певного кредитного модуля (навчальної дисципліни) упродовж його вивчення.

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Екзаменаційна оцінка за національною шкалою
90-100 і більше	A (відмінно)	10	відмінно
82-89	B (дуже добре)	25	добре
75-81	C (добре)	30	
67-74	D (задовільно)	25	
60-66	E (достатньо)	10	задовільно
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)		незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)		

10. Умови визначення успішного засвоєння освітнього компоненту «Вступ до спеціальності»:

- кредити присвоюються здобувачам вищої освіти після завершення навчальної дисципліни та успішного оцінювання досягнутих ними результатів навчання;

- критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти оцінювання результатів навчання є досягнення ним мінімального порогового рівня оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом, яких складає 60 % від максимально можливої кількості балів, визначеної відповідними нормативними документами Університету;

- здобувачам вищої освіти, які за результатами підсумкового контролю отримав незадовільну оцінку, дозволяють ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки;

- ліквідацію академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяють до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускають не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий – комісії, яку створюють за розпорядженням декана факультету.

- за неуспішного проходження оцінювання результатів навчання за освітнім компонентом кредити здобувачу вищої освіти не присвоюють.

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)» (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgAiL_zz/view).

11. **Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна:** Вивчення курсу не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, однак можливе використання технічних засобів для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор). Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE. Можливе використання застосунків для проведення відеоконференцій.

12. Рекомендована література

1. Бабкіна О. В., Горбатенко В. П. Політологія. Підручник для студентів вузів К.: Академія, 1998. 528 с.
2. Бебик В. М. Базові засади політології: історія, теорія, методологія, практика. К., 2001. 384 с.
3. Віннічук О. В. Політологія. Вступ до спеціальності: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський. 2019. URL: <http://history.kpnu.edu.ua/na-dopomohu-studentu>
4. Денисенко В. М., Матвієнків С. М., Штерн В. Ю. Політологія. Вступ до спеціальності. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Львів: Астролябія, 2007. 360 с.
5. Кирилюк Ф. М. Новітня політологія : [навч. посібник]. К. : Центр учбової літератури, 2009. 564 с.
6. Конспект лекцій з дисципліни «Громадська думка» для студентів напряму 054 «Соціологія». Укл. : Познанська К. В. Кам'янське, ДДТУ, 2018 р. 42 с.
7. Політологічний енциклопедичний словник / [за ред. Шемшученка Ю. С.]. К.: Генеза, 2004. 736 с.
8. Політологія. / за ред. А. Колодій, К.: Ніка-центр., 2000. 584 с.
9. Примуш М. В. Політичні партії: історія та теорія. К. :Професіонал, 2008. 416 с.
10. Рудич Ф. М. Політологія : [підручник]. К. :Либідь, 2006. 480 с.
11. Шляхтун П.П. Політологія: історія та теорія Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2010. 472 с.
12. Щедрова Г. П., Агафонова Г. С., Барановський Ф. В. Політологія : [Навчальний посібник]. Луганськ : Вид-во «Ноулідж», 2012. 372 с.
13. Ярош Б. О. Загальна теорія політики : Навч. посіб. для студ. спец. «Політологія» вищ. навч. ракладів. Луцьк : РВВ «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2005. 240 с.

Додаткова література

1. Арістотель. Політика / Пер. з давньогр. та передм. О. Кислюка. К.: Основи, 2000. 239 с
2. Бодуен Ж. Вступ до політології. К., 1995. 174 с.
3. Бжезинский З. Велика шахівниця. [Пер. с англ. О. Фешовець]. К. : Фабула, 2019. 288 с.
4. Вебер М. Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика. К., 1998. С. 173-191.
5. Вебер М. Три чисті типи легітимного панування. Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика / переклад з німецької, післямова та коментарі О. Погорілого. Київ : Основи. 1998. С. 157–172.
6. Демократія : Антологія / [Упоряд. О. Проценко, В. Лісовий]. К. :Смолоскип, 2005. 1108 с.
7. Консерватизм : Антологія / [Упоряд. О. Проценко, В. Лісовий]. К. :Смолоскип, 2002. 598 с.
8. Лібералізм : Антологія / [Упоряд. О. Проценко, В. Лісовий]. К. :Смолоскип, 2002. 1126 с.
9. Мак'явеллі Н. Державець (пер. Анатоль Перепадя). К: 2020..
10. Націоналізм : Антологія / [Упоряд. О. Проценко, В. Лісовий]. К. :Смолоскип, 2000. 872 с.
11. Новакова О. В. Політичний процес: сутність, зміст та сучасні тенденції розвитку : [навч. посібник]. Луганськ : «Елтон-2» 2010. 341 с.

12. Новакова О. В., Пашина Н. П. Аналіз державної політики: навчальний посібник. Луганськ: вид-во СНУ ім. В. Даля 2013. 216 с.

13. Пашина Н. П. Формування політичної ідентичності в умовах демократичної трансформації українського суспільства: Монографія. Луганськ : Вид-во «Ноулідж», 2013. 416 с.

14. Платон. Держава [пер. з давньогрец. Д. Ковалю]. К. :Основи, 2005. 356 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського –<http://www.nbuv.gov.ua/>

2. Сайт Національної Парламентської бібліотеки України – <http://www.nplu.kiev.ua/>

3. Сайт Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України – <http://www.ipiend.gov.ua/>

4. Сайт Українського незалежного центру політичних досліджень – <http://www.ucipr.kiev.ua/>

5. Сайт Українського центру політичного менеджменту – <http://www.politik.org.ua/>

6. Сайт журналу «Нова парадигма» – <http://www.novaparadigma.org.ua/>

Змістовий модуль «Безпека життєдіяльності»

Основна література

1. Поведа Т.П., Чорна. О.Г. Безпека життєдіяльності (змістовий модуль/скорочений курс). Навчально-методичний посібник, Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друк-сервіс», 2018. 108 с.

2. Атаманчук П.С., Мендерецький В.В., Панчук О.П., Поведа Т.П., Чорна О.Г. Безпека життєдіяльності та охорона праці: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друк-сервіс», 2017. 116 с.

3. Поведа Т.П. Безпека життєдіяльності: матеріали для практичних занять, самостійної роботи, контролю: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друк-сервіс», 2015. 162 с.

4. Желібо Є. П., Заверуха Н. М., Зацарний В. В. Безпека життєдіяльності: Навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів. 3-є вид. / За ред. Є. П. Желібо. К.: Каравела, 2004. 328 с.

5. Джигирей, В. С. Безпека життєдіяльності / В. С. Джигирей, В. Ц. Жидецький. – 2-ге вид. Львів : Афіша. 2000. 254 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт Державної служби з надзвичайних ситуацій. – Режим доступу: <https://www.dsns.gov.ua/>

2. Український інститут досліджень навколишнього середовища і ресурсів при Раді національної безпеки і оборони України. <http://www.eri.u.krtel.net/index.htm>

3. Рада національної безпеки і оборони України. <http://www.rainbow.gov.ua/>.

4. Рекомендації щодо дій населення у надзвичайних ситуаціях. <https://cn.dsns.gov.ua/ua/Nebezpeki-prirodnogo-harakteru.html>

5. Міністерство екології та природних ресурсів України. <http://www.menr.gov.ua>